

Unitatis redintegratio (maar waarom blijft *Lumen gentium* hier achterwege), gaat de Katechismus echter aan één mijns inziens wezenlijk onderdeel uit dit decreet volledig voorbij en wel waar wordt gesproken over de mogelijkheden tot deelname aan elkaars heilige diensten (*communicatio in sacris*).⁴⁹

Een katechismus is altijd een momentopname.⁵⁰ Qua theologie en spiritualiteit vormt hij altijd een verankering van een op dat moment en in een specifieke regio (bijvoorbeeld West-Europa) bereikte consensus op theologisch en spiritueel gebied, terwijl de theologie en spiritualiteit zelf voortdurend in beweging, in ontwikkeling blijven. Hiermee wil iets gezegd zijn over het besef van historiciteit in tijd en ruimte van elk kerkelijk denken en spreken. Dit blijkt heel sterk uit De Nieuwe Katechismus van 1966. Ook in de Vaticanum II-documenten treedt dit besef voortdurend aan de dag. Het klinkt echter veel minder sterk door in de Katechismus van de Katholieke Kerk.

Tenslotte: Er heeft sinds Vaticanum II, in elk geval in Nederland een verschuiving plaatsgevonden in het denken over hetgeen katechese zou moeten zijn. Geen geloofsoverdracht in de zin van het aanleren van een reeks geloofswaarheden zoals die door het leergezag worden aangereikt. Ook gaat het niet om een deel krijgen aan het bezit van een onfeilbare geloofsschat. Het doel is nu veeleer geloofsopvoeding in de zin van het aankweken van een leerhouding bij gelovigen, zodat zij niet zozeer 'geloof leren', maar 'leren geloven' als een vorm van 'éducation permanente', een nooit eindigend proces.⁵¹ Van die omslag in denken legt de Katechismus van de Katholieke Kerk nog niet echt getuigenis af.

Het literatuuronderzoek ten behoeve van dit artikel werd afgesloten op 1 juni 1995.

49. A.H.C. van Eijk, 'De beweging gemeten. De katholieke deelneming aan de oecumenische beweging na vijftientig jaar', in: J.Y.H.A. Jacobs, *Is Pinksteren voorbij? Het Tweede Vaticaans Oecumenisch Concilie tussen geschiedenis en actualiteit*, Hilversum, 1989, 28.

50. Vgl. *Een-twee-een informatiebulletin* 20(1992) 710, uitspraak van bisschop J. Möller.

51. Vgl. de titel van een balans van twintig jaar Nieuwe Katechismus: *Geloof leren geloven*, Nijmegen, 1987. Zie ook T. van den Berk, *Met opgeheven hoofd. Toespraak bij gelegenheid van de opheffing van het Hoger Katechetisch Instituut*, Nijmegen, 29 september 1990 (brochure).